

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ**

Кафедра аграрного консалтингу і туризму

Статистика в туризмі

**методичні вказівки
до виконання курсової роботи**

**для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»
за спеціальністю 242 «Туризм»**

КИЇВ – 2019

Викладені методичні рекомендації до написання, оформлення та захисту курсових робіт з дисципліни «Статистика в туризмі» для фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм».

Наведені основні вимоги до курсових робіт та порядок їх виконання; необхідні правила оформлення таблиць, рисунків, формул, додатків та ін. Подано приклади оформлення титульного аркуша курсової роботи, змісту та списку використаних джерел.

Рекомендовано Вченою радою навчально-наукового інституту неперервної освіти і туризму від 19 листопада 2019 року (Протокол № 03/2019).

Укладачі: д-р екон. наук, професор Бардаш С.В.

Рецензенти: д-р екон. наук, доцент Басюк Д.І.,
канд. екон. наук, доцент Кудінова І.П.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсових робіт з дисципліни
«Статистика в туризмі» для підготовки фахівців ОС «Бакалавр»
за спеціальністю 242 «Туризм»

Укладач: БАРДАШ Сергій Володимирович

1. Методичні рекомендації до виконання КР з дисципліни «Статистика в туризмі»

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання – курсової роботи (КР).

Метою виконання КР є закріплення теоретичних знань, практичних вмінь та навичок прищеплення самостійної роботи за допомогою літератури та Internet-джерел. Студенти денної форми навчання виконують КР у третьому семестрі.

Приблизний обсяг роботи 28-44 сторінок, плановий обсяг самостійної роботи - 32 годинна КР. Студенти заочної форми навчання виконують КР у четвертому семестрі. Кожен студент виконує КР відповідно до визначеної теми (дод. А методичних рекомендацій) та розроблених методичних вказівок.

КР виконується студентами відповідно до навчального плану. Для виконання КР необхідно проробити відповідні розділи підручників та навчальних посібників. Зарахована КР є допуском до іспиту з дисципліни «Статистика в туризмі».

КР складається з 2-х частин:

Теоретична частина: описується мета, програма спеціально організованого спостереження, складається статистичний формуляр статистичного спостереження; наводяться визначення, значення та формули розрахунку показників, що будуть розраховані в курсовій роботі. Теоретична частина виконується з посиланнями на літературу, наведену у методичних рекомендаціях. Допускається використання й іншої навчально-методичної літератури.

Розрахункова частина: містить розрахунок середніх та відносних величин, величини варіації та її коефіцієнтів, розподілу тощо. Має містити статистичні таблиці та графіки. За результатами виконання розрахункової частини КР мають бути сформульовані висновки, у яких описується

результат розрахунків показників та їх можливий вплив на прийняття рішень потенційними споживачами туристичних послуг.

Статистичне оцінювання пропозицій відпочинку в межах обраної туристичної дестинації має бути здійснено за інформацією 4 вітчизняних туристичних операторів (туристичних агенцій), а також вибіркової сукупності колективних засобів розміщення (обсяг вибірки 10-15 одиниць).

В межах статистичного оцінювання пропозицій туристичних операторів (туристичних агенцій) вивченню підлягають вартість 1 туро-дня за обраним маршрутом (інформація має бути наведена у статистичній таблиці та представлена у вигляді графіку).

В межах статистичного оцінювання пропозицій колективних закладів розміщення (КЗР) останні групуються за кількістю зірок та досліджуються такі характеристики:

- номерний фонд та його структура, площа номерів;
- вартість одного туро-дня в залежності від номера (за пропозицією КЗР);
- загальна кількість та перелік послуг, що надаються готелем (бажана їх вартість).

Інформація за кожною характеристикою має бути наведена у статистичній таблиці та представлена у вигляді графіку.

Слід розрахувати:

- ✓ *за вибіркою туристичних операторів/туристичних агенцій:*
 - середня вартість 1 туро-дня за напрямом;
 - середня вартість 1 туро-дня за групою;
 - відносні величини координації;
 - розмах варіації;
 - середнє лінійне та середнє квадратичне відхилення;
- ✓ *за вибіркою колективних засобів розміщення:*
 - середній номерний фонд за групою, середня площа номера за типами, по КЗР, за досліджуваною сукупністю;

- середня місткість одного засобу (місць);
 - середня місткість одного номеру (місць);
 - середня вартість одного туро-дня за готелем, за досліджуваною сукупністю (для нерезидента/ для резидента);
 - відносні величини координації вартості одного туро-дня, площі номерного фонду за КЗР;
 - моду та медіану побудованих рядів розподілу;
 - розмах варіації;
 - середнє лінійне та середнє квадратичне відхилення;
 - лінійний коефіцієнт варіації, квадратичний коефіцієнт варіації, коефіцієнт осциляції.
- ✓ за вибіркою туристичних операторів/туристичних агенцій та вибіркою колективних засобів розміщення:
- відносну величину координації середньої вартості 1 туро-дня для туроператорів (турагентів) та КЗР, а також за групами.

Розрахунок середніх статистичних показників, показників координації, розподілу та варіації мають бути наведені у таблицях.

Інформація по туристичних операторах (туристичних агенціях) наводиться у Додатку (може і у розділі 1) у вигляді *таблиці 1*, а також статистичного графіку.

Таблиця 1

**Інформація про цінові пропозиції туроператорів за туристичною
дестинацією (назва) (станом на _____)**

Назва туристичного оператора	Вартість 1 туро-дня за КЗР (грн)								
	1 кзр	2 кзр	3 кзр	4 кзр	5 кзр	...	...	...	...
Туроператор 1									
Туроператор 2									
Туроператор 3									
Туроператор 4									

Інформація про цінові пропозиції КЗР наводяться по кожному окремому КЗР в окремому додатку, (починаючи, з дод. А) що оформлюється окремо на

кожний засіб розміщення (пошук інформації здійснюється на сайті: <https://www.booking.com>.) Окрім цього має бути наведена загальна інформація про рік побудови готелю, капітального ремонту тощо (за наявності), перелік послуг тощо.

Статистичне спостереження має охоплювати не менш 4 закладів розміщення однієї групи «зірковості», відповідно у вибірку потрапляє: 4 КЗР – 4*; 4*+; 5* (можливі інші варіанти за «зірковістю» КЗР). Загальна кількість одиниць спостереження - 10-15.

З урахуванням тем курсових робіт перелік статистичних показників може бути уточнений під час консультацій з виконання КР.

Структура та обсяг КР.

ЗМІСТ. *1 сторінка.*

ВСТУП. *2 сторінки.*

РОЗДІЛ 1. Теоретична частина: *8-12 сторінок.*

1.1. Характеристика програми статистичного спостереження

1.2. Порядок розрахунку показників та інтерпретація їх значень

РОЗДІЛ 2. Розрахункова частина: *10-12 сторінок.*

2.1. Статистичне оцінювання показників реалізації туристичних послуг туроператорами (туристичними агентствами)

2.2. Статистичне оцінювання окремих натуральних та вартісних показників закладів розміщення

ВИСНОВКИ: *2-3 сторінки.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ: *1-2 сторінки* (у т.ч. посилання на інтернет-джерела).

ДОДАТКИ: *11-16 сторінок.*

Разом: *32-48 сторінок.*

Загальні рекомендації до виконання окремих елементів КР

У ВСТУПІ доцільно стисло описати:

- поняття «туризм», його гуманітарне та економічне значення;

- 1.1) поняття послуг розміщування та їх роль в туризмі, значення їх якості;
- 1.2) поняття внутрішнього туризму (круїзного туризму, сільського туризму тощо);
- 2.1) вплив ціни послуги розміщування на ціну туристичного продукту;
- 2.2) рівень розвитку внутрішнього туризму (круїзного туризму, сільського туризму) в Україні або світі (залежно від теми);
- значення статистики в оцінюванні послуг засобів розміщування / в дослідженні рівня розвитку внутрішнього туризму (сільського туризму, круїзного туризму)

ВСТУП має бути наближений до теми, а не до статистики загалом. Також у вступі необхідно зазначити:

- мету дослідження (наприклад, метою дослідження є статистичне оцінювання пропозицій засобів розміщення ; туроператорів в частині пропозицій внутрішнього туризму / турів вихідного дня / круїзного туризму ... та формулювання пропозицій для потенційних споживачів туристичних послуг);
- об'єкт дослідження (наприклад, діяльність закладів розміщення (міста, країни) / туристичних операторів (турагентів), що реалізують турпродукт на внутрішньому ринку та включені до вибіркової сукупності);
- предмет дослідження (наприклад, предметом дослідження є цінова політика закладів розміщення та/або туристичних операторів (турагентів));
- завдання дослідження:
(наприклад:
 - розробити програму статистичного дослідження та провести його відповідно до встановленої мети;
 - обрати систему показників, що дозволяють провести комплексне статистичне оцінювання (згідно до теми КР);

- навести порядок розрахунку обраних показників, а також стисло розкрити їх значення для статистичного аналізу;
- провести комплексне статистичне оцінювання (згідно теми КР) на підставі обраних показників;
- сформулювати висновки дослідження за найбільш суттєвими показниками та надати загальний висновок відповідно до мети дослідження);
- методи дослідження (перерахувати методи статистики, що використовуватимуться під час виконання дослідження: наприклад, зведення та групування, метод візуалізації (статистичні таблиці та графіки), відносні та середні величини, метод аналізу рядів розподілу ..., узагальнення);
- інформаційне забезпечення дослідження (наприклад: нормативно-правові акти, навчально-методична література, офіційна статистична інформація, дані інтернет-ресурсів, наукова література (наводиться лише те, що дійсно було використано);
- структура дослідження (наприклад: курсова робота складається з вступу, 2 розділів, висновків, списку інформаційних джерел та додатків).

Рекомендації до Розділу 1.

Варіант назви: «Теоретичні основи ... (назва теми)».

В п.1.1 за прикладом опису статистичного спостереження необхідно описати власне статистичного спостереження (програма, мета, об'єкт, одиниця, спосіб одержання інформації і таке інше, бажано з наведенням статистичного формуляра). Фактично, згідно рекомендацій на розділ 8-12 сторінок. Підрозділ 4-6 сторінок. Отже, 2-3 сторінки – це опис того, що таке статистичне спостереження, з яких розділів воно складається, що таке мета, об'єкт, одиниця спостереження, які бувають способи одержання інформації. Друга частина – це констатація вище зазначених елементів у контексті теми

КР із значенням переліку характеристик, кількісні значення яких будуть основою для статистичного оцінювання ... (згідно теми КР).

В п. 1.2, з урахуванням вже визначених в п. 1.1 характеристик, слід зазначити, які саме у Розділі 2 будуть розраховуватися статистичні показники.

Окрім визначень показників, формул розрахунку має бути пояснення показників у статистичному аналізі (їх значення, що дає їх розрахунок для дослідження).

Обсяг підрозділу 4-6 сторінок.

Рекомендації до Розділу 2.

Варіант назви: «Методика ... (дублюється тема КР)»

2.1. Статистичне оцінювання показників реалізації туристичних послуг туроператорами (туристичними агентствами).

2.2. Статистичне оцінювання окремих натуральних та вартісних показників закладів розміщення.

Якщо рекомендований склад розділу 2 не корелюється з темою, його назви можуть бути іншими. Загалом має бути не менше 2 підрозділів.

Якщо дані дійсно відсутні, за кількісні параметри обираються трендові значення з варіацією до 30%. Орієнтиром можуть слугувати дані статистичного бюлетеня «Колективні засоби розміщування в Україні у 2017 році», «Туристична діяльність в Україні у 2017 році» з обов'язковим посиланням на джерело (для внутрішнього туризму, сільського туризму).

У такому випадку робиться помітка, що цифрові значення узгоджені з науковим керівником.

2. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

Загальні вимоги. Текст друкується за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210*297 мм), через півтора

інтервали – з використанням шрифту текстового редактора Word – Times New Roman, 14-й кегель.

Текст КР друкується з дотриманням таких відступів від краю сторінки: лівий – 30 мм, верхній та нижній – 20 мм, правий – 10 мм.

Під час оформлення КР необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення впродовж усього документу. Прізвища, назви підприємств, установ, організацій наводяться мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконуються відповідно до чинних стандартів з бібліотечної і видавничої справи.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати одному інтервалу. Абзацний відступ має бути однаковим впродовж усього тексту та дорівнювати 10 мм. Кожну структурну частину КР починають з нової сторінки.

Мова і стиль. Курсова робота повинна виконуватися державною мовою. Мовностилістичне оформлення роботи обумовлюється особливостями наукового стилю:

- формально-логічний спосіб викладення матеріалу, наявність міркувань, що сприяють доказу істини, обґрунтуванню основних висновків дослідження;
- смислова завершеність, цілісність та зв'язність думок;
- цілеспрямованість, відсутність емоційного забарвлення наукового тексту;
- об'єктивність викладу, смислова точність, стислість, ясність;
- необхідність використання спеціальної термінології.

Завдяки спеціальним термінам досягається можливість в короткій формі давати розгорнуті визначення та характеристики наукових фактів,

понять, процесів, явищ. Слід уважно підходити до вибору наукових термінів та визначень, посилаючись при цьому на авторитетні джерела (підручники, довідкові та нормативні видання тощо).

Щоб уникнути суб'єктивних суджень й акцентувати основну увагу на предметі висловлювання, в тексті застосовують переважно виклад від третьої особи («...автор рекомендує») або від першої особи множини («...на нашу думку», «...зазначимо, що»), часто використовують безіменну форму подачі інформації («...як було сказано»). Текст курсової роботи слід старанно вчитати та перевірити на наявність помилок.

Написання числівників. Прості кількісні числівники, якщо при них немає одиниць виміру, пишуться словами (п'ять випадків, п'ять підприємств). Складні числівники пишуться цифрами, за винятком тих, якими починається абзац. Числа із скороченим позначенням одиниць виміру пишуться цифрами (98 кг, 750 грн). При перерахуванні однорідних чисел (величин, відношень) скорочена назва одиниць виміру ставиться після останньої цифри. Числівники, які входять до складних слів, у наукових текстах пишуться цифрою (наприклад, 60-відсотковий обсяг).

При перерахуванні кількох порядкових числівників відмінкове закінчення ставиться тільки один раз після останнього числівника. Наприклад, товари 1 та 2-го сорту. Після порядкових числівників, позначених арабськими цифрами, якщо вони стоять після іменника, до якого відносяться, відмінкові закінчення не ставляться. Наприклад, у розділі 2, на рис. 2.3.

Дробові числа рекомендовано наводити у вигляді десяткових дробів. При неможливості виразити значення у вигляді десяткового дробу допускається запис у вигляді звичайного дробу в один рядок через похилу риску, наприклад, $4/22$.

Нумерація. Сторінки нумеруються арабськими цифрами, з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється при комп'ютерному друці КР у правому верхньому куті без крапки в кінці.

Титульна сторінка КР (зразок наведений у дод. Б) є першою сторінкою курсової роботи, але номер сторінки на ній не проставляється.

Розділи та підрозділи КР нумеруються арабськими цифрами. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті курсової роботи та позначатися цифрами без крапки, номер ставиться після слова «РОЗДІЛ». Заголовок розділу друкується з нового рядка. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою. У кінці номера підрозділу ставиться крапка, наприклад «1.1.» (перший підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

*Такі структурні частини КР, як *зміст, вступ, висновки, список використаних джерел* не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі сторінки, на яких розміщені згадані структурні частини КР, нумеруються звичайним чином. Не нумеруються лише їх заголовки, тобто не можна друкувати: «1. ВСТУП».*

***Ілюстрації.** Ілюстрації (рисунок, схеми, графіки, тощо) розміщуються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. На всі ілюстрації мають бути зроблені посилання. Якщо ілюстрація створена не автором КР, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права.*

Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації позначаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 2.1. (перший рисунок другого розділу).

***Таблиці.** Цифровий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті КР. Нумерація таблиць здійснюється в межах розділу. Номер таблиці*

складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, наприклад, «Таблиця 1.1».

Таблиця повинна мати назву, котра розміщується над нею та друкується симетрично до тексту. Назва та слово «Таблиця» починається з великої літери.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, при чому її головка та боковик повторюється у кожній частині таблиці.

При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово «Таблиця _» вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження таблиці _» із зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуться з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставляться. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеної КР або з поворотом за стрілкою годинника.

Приклад побудови таблиці

		Таблиця (номер)	
		Назва таблиці	
Головка таблиці		Заголовки граф	
		Підзаголовки граф	
Рядки			
Боковик (заголовки рядків)		Графи (колонки)	

Формули та рівняння. Формули та рівняння розташовуються безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка. Вище та нижче кожної формули має бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули та рівняння нумеруються порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу та порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою.

Номер формули або рівняння слід зазначати у круглих дужках на рівні формули у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, наводяться безпосередньо під формулою у тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Пояснення значення кожного символу слід давати з нового рядка. Перший рядок починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад:

$$h = \frac{X_{\max} - X_{\min}}{n}, \quad (2.2)$$

де n – кількість груп,

$X_{\max}$, $X_{\min}$ – максимальне та мінімальне значення ознаки в сукупності.

Перенос формули чи рівняння в наступний рядок допускається тільки на знаках виконуваних операцій, повторюючи знак на початку наступного рядка. Коли переносять формули на знакові операції множення, використовують знак "х". Формули, що ідуть одна за одною та не розділені текстом, відокремлюють комою.

Цитування та посилання на використані літературні джерела. Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити *цитати*. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело.

Посилання в тексті КР на джерела зазначається згідно з їхнім переліком у квадратних дужках. Наприклад: «...у роботах [3-8]...».

Якщо використовуються відомості, матеріали з підручників, посібників, оглядових статей, інших джерел з конкретних сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на які є посилання в КР.

Скорочення слів. Всі слова в КР слід писати повністю. Скорочення слів проводиться згідно стандартів ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

В КР допускаються лише загальноприйняті скорочення:

а) після перерахування (наприклад: та інше - та ін.; і так далі - і т.д.; і тому подібне - і т.п.);

б) при посиланнях (наприклад: дивись - див.; рисунок - рис.; таблиця - табл.);

в) при позначенні цифрами століть і років, одиниць виміру (наприклад: рік - р.; роки - рр.; тисяч гривень - тис. грн.);

г) загальноприйняті літерні аббревіатури (наприклад, США, КНР, ЄС).

Інші скорочення та літерні аббревіатури, що наводяться у КР при першому згадуванні автором вказуються у круглих дужках після повного найменування та узагальнюються у переліку умовних позначень, який подається перед вступом.

Переліки. В тексті КР можуть бути наведені переліки, що складаються як із закінчених, так і незакінчених фраз.

Якщо перелік складається з окремих слів (або невеликих фраз без розділових знаків), вони пишуться в підбір з іншим текстом і відокремлюються один від одного комою.

Приклад: туристичний продукт включає: послуги транспортування, послуги розміщення, послуги харчування.

Якщо перелік складається із розгорнутих фраз із власними розділовими знаками, то перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи - дефіс. Такі переліки подають з малої літери з абзацного відступу. Після кожного з пунктів переліку ставиться крапка з комою, а після останнього – крапка.

Коли елементи переліку є закінченими фразами, їх пишуть з абзацними відступами, починаються з великих літер і відокремлюють один від іншого крапкою.

Список використаних джерел. Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог міжнародних і державного стандартів з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема потрібну інформацію можна одержати зі стандарту - ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Додатки. Додатки оформляються як продовження КР на наступних її сторінках та розміщуються у порядку появи і посилань у тексті КР.

Якщо додатки оформляються на наступних сторінках КР, кожен з них починають з нової сторінки, їм дають заголовки, надруковані угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток _» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Один додаток позначається як

додаток А. Нумерація додатків може здійснюватися в межах кожного розділу. Наприклад, додатки до першого розділу: А.1, А.2 і т. ін.; додатки до другого розділу: Б.1, Б.2, Б.3 і т. ін.; додатки до третього розділу: В.1, В.2, В.3 і т. ін. У разі посилання у тексті на додатки, вказується їх номер, наприклад дод. А.1.

1. Рекомендовані інформаційні джерела

Базові

1. Єріна А.М. Статистика: підручник. К.: Знання, 2009. 484 с.
2. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: Практикум. 7-ме вид., стер. К.: Знання, 2009. 255 с.
3. Ковтун Н.В. Теорія статистики: курс лекцій, практикум. Київ: ІМЕКС. 2007. 276 с.
4. Кущенко О.І. Статистика туризму: Економічна статистика: навчальний посібник: за ред. В.М. Соболева. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017.
5. Мармоза А.Т. Теорія статистики. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. 392 с.
6. Мармоза А.Т. Практикум з теорії статистики. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. 344 с.
7. Підгорний А. З., Милашко О. Г. Статистика туризму: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. 204 с.
8. Ткач Є.І., Сторожук В.П. Загальна теорія статистики: підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. [3-тє вид.] К.: Центр учбової літератури, 2009. 442 с.

Додаткові

9. Баран Р.Я., Жолоб Л.І., Кондур О.С., Крупа О.М. Статистика: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вузів. Чернівці: ТОВ “Видавництво “Наші книги” 2008. 240 с.
10. Білецька І.М. Моніторинг тенденцій розвитку міжнародного туризму. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський

національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2016. Вип. 11. С. 41-46.

11. Височан О. С. Співвідношення понять «подорожуючий», «відвідувач» і «турист»: міжнародний обліково-статистичний підхід. Бізнесінформ. 2013. № 3. С. 200-206.
12. Горкавий В.К. Статистика: Навчальний посібник. К.: Алерта, 2012. 608 с.
13. Ковалевский Г.В. Статистика: учебник. Х.: ХНАГХ, 2012. 445 с.
14. Кущенко Е.И. Статистика: учеб.-метод. пособие. Харьков: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2010. 74 с.
15. Кущенко О.І. Статистика туризму: навчально-методичний посібник для студентів напрямів підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” та 6.140103 “Туризм”. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2014. 74 с.
16. Кущенко О.І. Статистика туризму: навчально-методичний посібник. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. 79 с.
17. Лугінін О.Є. Статистика. Підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 608 с.
18. Мальська, М. П., Антонюк Н.В. Міжнародний туризм і сфера послуг: підручник. К.: Знання, 2008. – 661 с.
19. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С., Сорочак О.З. Статистика: Навчальний посібник. Львів: “Новий світ – 2000”, 2009. 430 с.
20. Методологічні положення зі статистики туризму. Наказ Державної служби статистики України 23.12.2011 р. № 372. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
21. Милашко, О. Г. Статистичне оцінювання доходів і витрат домогосподарств за даними системи національних рахунків. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський держ. екон. ун-т. Одеса, 2008. Вип. 30. С. 247-253.

22. Милашко, О. Г. Колективні засоби розміщування як об'єкт статистичного вивчення. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський нац. екон. ун-т. Одеса, 2014. Вип. 2 (53). С. 202-206.
23. Милашко, О. Г. Особливості статистичного спостереження в сфері туризму. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. / голов. ред. М. І. Зверяков; Одеський нац. екон. ун-т. Одеса, 2011. Вип. 3 (43). С. 367-374.
24. Митний кодекс України. URL: <http://zakon2rada.gov.ua/lauvs/show/92-15>
25. Міжнародні рекомендації зі статистики туризму, 2008 рік. ООН. URL: http://unstats.un.org/unsd/publication/SeriesM/Seriesm_83rev1r.pdf
26. Опря А.Т. Статистика (з програмованою формою контролю знань). Математична статистика. Теорія статистики. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 472 с.
27. Осландер, М. А., Милашко О. Г. Статистичний моніторинг внеску туризму в економіку території. Статистика України. 2002. № 4. С. 49-52.
28. Підгорний, А. З., Милашко О.Г. Система національних рахунків: навчальний посібник. Одеса: ОДЕУ, 2009 р. 121 с.
29. Притула М.М, Онишко О.Є. Практикум із теорії статистики: Навч. посібник. Львів: Компакт – ЛВ, 2006. 224 с.
30. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324/95/Верховна Рада України. URL: [//zakon.rada.gov.ua/laws/324/95](http://zakon.rada.gov.ua/laws/324/95)
31. Рахман М.С. Статистика рынка товаров и услуг: учеб. пособие. Х.: ХНУ имени В.Н. Каразина, 2013. 176 с.
32. Семенова, К. Д., Карпенко Л.М. Статистика підприємств: навчальний посібник. Одеса: Атлант, 2009. 348 с.
33. Статистична інформація. Державна служба статистики України; за ред. О.Г. Осауленко. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

- 34.Тринько Р.І., Стадник М.Є. Основи теоретичної і прикладної статистики: навч. посібник. К.: Знання, 2011. 397 с.
- 35.Уманець, Т. В., Пігарєв Ю.Б. Статистика: [навч. посіб.]. К.: Вікар, 2003. 623 с.
- 36.Ціхановська В.М., Ковальчук С.Я. Тенденції розвитку світового ринку туристичних послуг в умовах посилення глобалізаційних процесів. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Вип. 7. С. 86–89.
- 37.Штангрет А.М., Копилюк О.І. Статистика: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
- 38.Щурик М.В. Статистика: Навч. посібн. 2-ге видання, оновлене і доповнене. Львів: “Магнолія-2006”, 2009. 545 с.

Інтернет-ресурси

- 39.www.zacon.gov.ua -Законодавство України;
- 40.www.rada.gov.ua - Верховна Рада України;
- 41.www.kmu.gov.ua - Кабінет Міністрів України.
- 42.<http://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України
43. www.nubip.edu.ua - Національний університет біоресурсів і природокористування України;
- 44.<http://www.unisystem.org> - Статистична інформація. Веб-сайт статистики ООН
- 45.<http://www.unwto.org/facts/eng/barometer.htm> - UNWTO World Tourism Barometer. Веб-сайт статистики ВТО
- 46.www.tsaa.org.ua - Пошукові служби Інтернет.
- 47.www.greentour.com.ua – спілка Зеленого туризму.
- 48.www.icp.org.ua - Інститут розвитку.
- 49.<http://www.overia-tourism.com> - програмний комплекс «Оверия-Туризм» для туристичних агентств та туроператорів.
- 50.<https://www.booking.com> - міжнародна система бронювання готелів

51. <https://www.tpg.ua/> – національний туроператор «TPG»
52. <https://joinup.ua/poisk-tura-full/> – національний туроператор ТОВ «ДЖОІН АП!»
53. <https://www.accordtour.com/> – туроператор «Аккорд-тур»
54. <https://www.tui.ua/> – національний туроператор «TUI»

Додаток А

Перелік тем курсових робіт

1. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення м. Шарм-ель-Шейх (Єгипет)
2. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Чорноморського узбережжя Туреччини.
3. Статистичне оцінювання пропозицій сільського туризму західного регіону України.
4. Статистичне оцінювання пропозицій круїзного туризму країн ЄС.
5. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення м. Хургада (Єгипет)
6. Статистичне оцінювання пропозицій сільського туризму центрального регіону України.
7. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Одеської області (узбережжя Чорного моря).
8. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Середньоземного узбережжя Туреччини.
9. Статистичне оцінювання пропозицій сільського туризму північного регіону України.

10. Статистичне оцінювання пропозиції закладів розміщення Кіпру.
11. Статистичне оцінювання пропозицій сільського туризму північного регіону України.
12. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Миколаївської області (узбережжя Чорного моря).
13. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Греції.
14. Статистичне оцінювання пропозицій зимових курортів країн ЄС.
15. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Ізраїлю.
16. Статистичне оцінювання пропозицій сільського туризму східного регіону України.
17. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Болгарії.
18. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Херсонської області (морське узбережжя).
19. Статистичне оцінювання пропозицій сільського туризму південного регіону України.
20. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Таїланду.
21. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Запорізької області (морське узбережжя).
22. Статистичне оцінювання пропозицій зимових курортів України.
23. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Албанії.
24. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Хорватії.
25. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення країн Карибського басейну.
26. Статистичне оцінювання пропозицій закладів розміщення Донецької області (морське узбережжя).
27. Статистичне оцінювання турпродукту вітчизняних туроператорів.
28. Статистичне оцінювання турів вихідного дня.

Додаток Б

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
КАФЕДРА АГРАРНОГО КОНСАЛТИНГУ ТА ТУРИЗМУ

КУРСОВА РОБОТА

З навчальної дисципліни «Статистика в туризмі»

на тему:

Виконав (ла):
Студент (ка) ННІ неперервної освіти і туризму
Спеціальності «Туризм»
2 курсу, _ групи
П.І.Б. _____
Науковий керівник:

Науковий ступінь (к.е.н./ д-р екон. наук)
Вчене звання (доц./проф.)
П.І.Б. _____

Київ- 2019